

Õiguskantsler

Tiimijuht Olga Šturm
AS Hoolekandeteenused
Merimetsa tee 3 üksus
olga.sturm@hoolekandeteenused.ee

Teie nr

Meie 13.08.2025 nr 7-9/250753/2505937

Kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused Tallinna Merimetsa tee 3 üksusesse

Lugupeetud Olga Šturm

Õiguskantsleri nõunikud kontrollisid 30.01.2025 ette teatamata AS-i Hoolekandeteenused (AS HKT) Tallinna Merimetsa tee 3 üksuse (edaspidi: üksus) tegevust ja hoolealuste elamistingimusi. Viimati kontrollis õiguskantsler seda hoolekandetasutust 17.02.2022.¹

Üksuse kõik kohad olid täidetud: kontrollkäigu ajal elas seal 32 inimest, kes olid suunatud ööpäevaringset erihooldusteenust saama kohtumääruse alusel (edaspidi: teenus). Teenust osutatakse kahekorruselises hoones neljas peresarnases üksuses. Elanike magamistoad on ühekohalised. Hoone üldruumides, koridorides ja õuealal kasutatakse videovalvet.

Õiguskantsleri nõunikud tegid ringkäigu üksuse ruumides, tutvusid dokumentidega ning vestlesid töötajate ja elanikega. Muu hulgas kontrolliti eelmise kontrollkäigu põhjal antud soovitude elluviimist.

Endiselt on probleeme inimeste eraldamise korraldamisega. Eraldamise ajal on tähtis tagada inimese ohutus, tema pidev vahetu jälgimine ning võimalus tualetti kasutada. Kuigi eraldamise juhtumid dokumenteeritakse järjepidevalt ja süsteemselt, peaksid juhtumite kirjeldused olema üksikasjalikumad, et saaks põhjalikult analüüsida teenuse mõju ja teha hõlpsamalt järelevalvet.

Üksus soosib töötajate koolitamist. Siiski on vaja jätkuvalt hoolitseda selle eest, et töötajad läbiksid vajalikud koolitused võimalikult peatselt pärast tööle asumist.

Hoolekandetasutuses viibijal peab jääma võimalus lähedastega suhelda. Külastamise reegleid saab vajadusel täiendada. Üksuse kodukorra ja külastamise reeglid võiks avaldada üksuse kodulehel, nii oleksid need lähedastele paremini kättesaadavad.

Üksusel ei ole õigust otsustada kohtumääruse alusel ööpäevaringse erihooldusteenuse osutamise lõpetamist ega inimese sundravile suunamist. Seega tuleb sellesisulised punktid kodukorrast välja võtta.

¹ Õiguskantsleri 17.02.2022 kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused [Tallinna Merimetsa üksusesse](#).

Üksusel tuleb läbi mõelda, kuidas saaks järjepidevalt tagada hoolealustele võimalus töötada või töösarnast tegevust pakkuda. Samuti peab hoolitsema selle eest, et hoolealustele pakutav toit oleks alati värsket ja kvaliteetset.

Eraldamine ja eraldusruum

Üksuses on eraldusruum, kuhu võib inimese paigutada ainult seaduses ettenähtud tingimustel (sotsiaalhoolekande seaduse ([SHS](#)) § 107). Eraldusruumis viibivat inimest peab pidevalt jälgima ([SHS](#) § 107 lg 2). Seda on rõhutanud ka Piinamise ja Ebainimliku või Alandava Kohtlemise ja Karistamise Tõkestamise Euroopa Komitee (CPT).²

Üksuses kehtestatud eraldamise juhiste kohaselt on pideva jälgimise all peetud silmas töötaja viibimist eraldusruumi kõrval või inimese kaamerast jälgimist, nii et töötaja näeb ja kuuleb teda ning inimene näeb ja kuuleb ka töötajat.³

Õiguskantsler on varem öelnud, et pidevast kaamera abil jälgimisest ja aeg-ajalt eraldusruumi kontrollimisest ei piisa eraldatud inimese turvalisuse tagamiseks.⁴ CPT on soovitanud, et inimese eraldamise korral võib töötaja viibida eraldusruumi ukse taga või jälgida hoolealust kõrvalruumi aknast. Seda peab tegema nii, et eraldatud inimene näeks töötajat. Samal ajal peab ka töötaja pidevalt nägema ja kuulma eraldatud inimest. Videopildi abil jälgimine ei asenda töötaja kohalolu.⁵ Töötajate arvu planeerides tuleb arvestada järelevalve korraldamise vajadust, sest samal ajal, kui töötaja jälgib eraldusruumis olevat inimest, ei tohi teised hoolealused omapäi jääda.

Kontrollkäigul selgus, et eraldusruumi puust lavatsil on terav serv ja selle vastu kukkumisel võib end vigastada. [Tervisekaitsenõuete](#) järgi peab kohtumääruse alusel ööpäevaringse erihooldusteenuse osutaja eraldusruum olema muuhulgas ohutu ja sobiva sisustusega, nii et inimesel poleks võimalik seal end vigastada.⁶

Üksuses kehtestatud eraldamise juhised näevad ette, et eraldamise ajal peab inimesel olema võimalik kasutada eraldusruumi kõrval olevat tualetti või tuleb eraldusruumi viia potitool.⁷ [Tervisekaitsenõuetega](#) ei ole eraldusruumi tualetile nõudmisi sätestatud.

CPT soovitusel kohaselt peab eraldusruumi sisustus olema selline, mida ei saa kergesti lõhkuda, kasutada relvana või sellega end või teisi vigastada.⁸ Eraldatu peab vajaduse korral saama käia tualetis.⁹ Eraldusruumi potitooli või muu anuma paigutamist ei saa pidada ohutuks lahenduseks. Sel juhul ei ole välistatud oht, et eraldatu võib end või teisi inimesi vigastada.

Seetõttu kordab õiguskantsler varasemat soovitusi, et eraldusruumi paigutatud inimene peab saama käia tualetis.¹⁰ Ka CPT on rõhutanud, et eraldusruumis olijale tuleb anda võimalus tualetti kasutada.¹¹ Oluline on, et selliste olukordade lahendamisel rakendatakse selget käitumisjuhust.

² CPT, 2017. [Täiskasvanutele psühhiaatriaasutustes kasutatavad ohjeldusmeetmed](#) (uuendatud CPT standard), p 7.

³ AS Hoolekandeteenused. Kohtumäärusega erihoolekandeteenus. Eraldamise ABC, p 2.2.

⁴ Õiguskantsleri 17.02.2022 kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused [Tallinna Merimetsa üksusesse](#), lk 5.

⁵ CPT Bulgaaria 2023. aasta visiidi [raport](#), p 39.

⁶ AS HKT andis teada, et kõrvaldas puuduse – nurk on lihvitud ümaraks, et keegi end selle vastu ei vigastaks (AS HKT 04.07.2025 e-kiri).

⁷ AS Hoolekandeteenused. Kohtumäärusega erihoolekandeteenus. Eraldamise ABC, p 2.4.

⁸ Põhja-Makedoonia 2019. aasta visiidi [raport](#), p 145.

⁹ Põhja-Makedoonia 2023. aasta visiidi [raport](#), p 159.

¹⁰ Õiguskantsleri 17.02.2022 kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused [Tallinna Merimetsa üksusesse](#), lk 5.

¹¹ CPT Portugali 2019. a visiidi [raport](#), p 113; CPT Horvaatia 2022. aasta visiidi [raport](#), p 198.

Õiguskantsler palub üksusel tagada inimese eraldamisel tema ohutus ja pidev vahetu jälgimine. Eraldatud inimesele tuleb tagada ka tualeti kasutamise võimalus.

Eraldamise dokumenteerimine

Üksuses dokumenteeritakse iga eraldamisjuhtum kahes osas: koostatakse eraldamise otsus ja toimingute kirje kantakse eraldamise registrisse. Lisaks on iga juhtumi kohta koostatud kirjeldused, mille jaoks kasutatakse kindlat vormi. Hea on see, et dokumenteerimine on olnud järjepidev ja süsteemne.

Eraldamise otsustes ei olnud kirjas eraldamise lõpetamise aega. See oli aga välja toodud eraldamise registris. Õiguskantsler soovib eraldamise otsuse vormi täiendada ja lisada ka sinna eraldamise lõpetamise aeg.

Eraldamise otsustes oli eraldusruumi paigutamise põhjuseid kirjeldatud liiga üldsõnaliselt. Näiteks oli kirjas, et inimene on verbaalselt ja füüsiliselt vägivaldne (nt S. S.-i eraldamine 14.11.2024). Samuti oli üldsõnaliselt kirja pandud eraldamisele eelnenud olukorra kirjeldus ja inimese rahustamiseks kasutatud meetmed.

Seadus näeb ette, et dokumentides tuleb üksikasjalikult kirjeldada ka eraldamisele eelnenud olukorda, rahustamiseks kasutatud meetmeid ([SHS § 107 lg 8 p 3](#)) ning eraldamise põhjuseid ([SHS § 107 lg 8 p 4](#)).

Eraldamise protsessi puudutav põhiline teave peaks sisalduma ühes dokumendis, sest sel juhul pole vaja mujalt lisainfot otsida. Detailse kirjelduse eesmärk on see, et hiljem oleks võimalik kontrollida meetme rakendamist.¹²

Õiguskantsler palub edaspidi eraldamise otsuses kirjeldada eraldamisele eelnenud olukorda ja eraldamise põhjust üksikasjalikumalt, nii et põhiline teave oleks kajastatud ühes dokumendis.

Ka juhtumi kirjeldused tuleks esitada detailsemalt. Kontrollitud kirjeldused olid valdavalt üsna napid. Üksikasjalikumad järeldused võimaldavad agressiivse käitumisega hoolealuste seisundit paremini mõista ja hoolekandetasutusel vajalikke meetmeid planeerida. Ühtlasi on teave oluline [järelevalve](#) tegemiseks. Ka CPT on rõhutanud inimese ohjeldamise täpse protokollimise vajadust, et oleks võimalik meetme mõju hinnata.¹³

Eraldamise otsuseid kontrollides ilmnes, et S. S.-i eraldamine (16.11.2024) oli dokumenteeritud puudulikult. Eraldamise otsuses ei olnud kirjas, milliseid meetmeid kasutati inimese rahustamiseks enne tema eraldamist. Õiguskantsler palub alati täita eraldamise vormil kõik andmepäljad ja märkida ära, kui andmed puuduvad.

Eraldamise otsuse saab teha selleks pädev asutus. L. I. S.-i eraldamise (07.11.2024) kohta tegi otsuse politsei. Kehtiva õiguse kohaselt ei saa politseiametnik otsustada hoolekandetasutuses elava inimese eraldamise üle. Eraldamise otsuse teeb hoolekandetasutus ning inimese võib eraldada kuni kiirabiteenuse osutaja või politsei saabumiseni, kõige rohkem kolmeks tunniks järjest ([SHS § 106 lg 6](#)). Eraldamine lõpetatakse kiirabiteenuse osutaja või politsei saabumisel, kes

¹² Riigikohtu halduskolleegiumi 30. aprilli 2024. aasta lahend nr [3-21-939](#), p 28.

¹³ CPT Bulgaaria 2023. aasta visiidi [raport](#), p 39.

otsustavad, kuidas edasi toimida.¹⁴ Kui inimene eraldusruumis ei rahune, siis on võimalik viia ta psühhiaatriakliinikusse erakorralisele vastuvõtule.

Eraldamise registrit ja eraldamise otsuseid võrreldes ilmnes, et eraldamise registrisse ei olnud kantud L. I. S.-i eraldamist 07.11.2024.¹⁵

Õiguskantsler palub kanda eraldamise registrisse kõik eraldamisjuhtumid. Eraldamise otsused ja juhtumikirjeldused peaksid olema detailsemad. Nii on üksusel võimalik olukorda põhjalikult analüüsida ja järelevalveasutusel teha järelevalvet.

Tegevusjuhendajate kvalifikatsioon

Hea on see, et üksuses soositakse ja tähtsustatakse töötajate koolitamist. See selgus tegevusjuhendajate koolituste ülevaatest, aga ka vestlustest. Lisaks kohustuslikele koolitustele on töötajatele pakutud ka muid erialaseid koolitusi.

Tegevusjuhendajate oskused ja teadmised on olulised ööpäevaringset erihooldusteenust saavate inimeste ohutuse ja heaolu tagamiseks. Üksus peab tagama, et erihooldekandeteenust vahetult osutava inimese teadmised ja oskused vastaks [sotsiaalkaitseministri 26.04.2022 määrusega nr 38](#) ettenähtud nõuetele.

Kontrollkäigu ajal selgus, et viis töötajat ei olnud läbinud [kavakohast koolitust](#) ega oma koolituse läbimisega võrdsustatud väljaõpet. Seaduse kohaselt tuleb töötajal vajalik koolitus läbida täies mahus kahe aasta jooksul pärast tööle asumist.

Tegevusjuhendaja peab läbima peale selle veel [kohustusliku](#) täienduskoolituse, et ta oskaks toime tulla kohtumäärusega hoolekandetasutusse ööpäevaringsele erihooldusteenusele paigutatud inimestega. Kümme inimest ei olnud seda koolitust saanud. Ka see koolitus tuleb läbida kahe aasta jooksul pärast tööle asumist. Mõlemad nõuded olid täitmata nendel tegevusjuhendajatel, kes olid üksusesse tööle asunud 2023. aastal või hiljem.¹⁶

Õiguskantsler kordab oma varasemat soovitusi ja palub hoolitseda selle eest, et kõik üksuse tegevusjuhendajad saaksid võimalikult peatselt pärast tööle asumist osaleda õigusaktidega nõutud koolitustel.¹⁷

Üksuse kodukord

Kodukorra jaotises „Vastutus kodukorra rikkumisel“ (edaspidi: kodukorra osa) on kindlaks määratud, mida töötajatel tuleb teha, kui hoolealune rikub kodukorda.¹⁸

¹⁴ AS Hoolekandeteenused. Kohtumäärusega erihooldekandeteenus. Eraldamise ABC, p 3.1.

¹⁵ AS HKT andis teada, et võtab soovitusel arvesse ja täiendab eraldamise otsuse vormi. Eraldamise otsusesse lisatakse üksikasjalikumad kirjeldused eraldamisele eelnenud olukorra kohta ning kirjeldatakse eraldamise aluseks olevat juhtumit detailsemalt ja üksikasjalikumalt. Hoolekandetasutus on teadlik, et hoolealuse eraldamise otsuse saab teha ainult hoolekandetasutus. AS HKT korraldas töötajatele 26.06.2025 sel teemal täiendkoolituse. Puuduv eraldamise otsus kanti registrisse (AS HKT 04.07.2025 e-kiri).

¹⁶ AS HKT andis teada, et 2025. a juuni seisuga töötab Tallinna Merimetsa tee 3 üksuses 24 tegevusjuhendajat. Tegevusjuhendaja koolitus on vaja veel läbida kahel töötajal (tööle asunud 12.11.2024 ja 29.01.2025) ning ühel töötajal on vaja läbida täiendkoolitus, kus õpetatakse toime tulema ohtliku käitumisega inimestega (tööle asunud 12.11.2024). AS HKT jälgib, et nõuded saaks täidetud (samal).

¹⁷ Õiguskantsleri 17.02.2022 kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused [Tallinna Merimetsa üksusesse](#), lk 3.

¹⁸ AS-i Hoolekandeteenused Merimetsa kodu kodukord, alapeatükk „Vastutus kodukorra rikkumisel“.

Kodukorra punktis 1.5 on ette nähtud, et üksuse töötaja teatab kodukorra rikkumisest politseile ja kiirabile. Selline tagajärg või sellega ähvardamine on eksitav. Kodukorra rikkumise tagajärjed võivad olla väga erinevad ja enamasti pole vaja operatiivteenistustele selle kohta infot anda. Ennekoike tuleb politseid ja kiirabi teavitada inimese eraldamise korral ([SHS § 107 lg 5](#)).

Kodukorra osa punkti 1.6 järgi teatab üksuse töötaja juhtumikorraldajale, kui on vaja muuta inimesele pakutavat teenust või teenus lõpetada või kui inimene tuleb paigutada teise hoolekandetasutusse. Selline tagajärg või sellega ähvardamine on eksitav. Hoolekandetasutus ei saa omal algatusel kohtumääruse alusel osutatava ööpäevaringse erihoolekandeteenuse lepingut lõpetada ega suunata inimest teistsugust teenust saama.

Kinnises asutuses ööpäevaringse erihoolekandeteenuse määramise ja ka teenuse peatamise või lõpetamise otsustab kohus ([SHS § 105 lg 4](#)). Inimese suunab teenuseosutaja juurde Sotsiaalkindlustusamet kohe pärast kohtumääruse jõustumist või täitmiseks tunnistamist ([SHS § 71 lg 4](#)). Seadusega on sätestatud, keda hoolekandetasutus peab viivitamata teavitama, kui on otsustatud täisealise inimese nõusolekuta hooldamine hoolekandetasutuses peatada või lõpetada. Teavitada tuleb kohut ning isiku eestkostjat ja elukohajärgset valla- või linnavalitsust ([SHS § 105 lg 6](#)).

Kodukorra punktis 4 on kirjas, et kodukorra korduva teadliku rikkumise korral võib inimesega lepingu lõpetada ja ta sundravile suunata. Ka sundravile suunamise üle ei saa hoolekandetasutus otsustada. See kodukorra punkt on eksitav, kuna hoolealusele jäetakse sundravi kohaldamise eeldustest ja alustest väär mulje.

Psühhiaatriline sundravi on mittekarakteristlik mõjutusvahend. Sundravi saab määrata kohus, kui on täidetud sundravi määramise eeldused ja selleks on olemas alus. Sundravi ([PsAS § 17 lg 1](#)) hõlmab ka isiku ravimist tema tahtest olenemata.¹⁹ Seejuures vähendatakse psüühikahäirest tulenevat ohtu ja aidatakse inimesel uuesti iseseisvalt ühiskonnas toime tulla. Sundravi kohaldatakse juhul, kui inimene on toime pannud õigusvastase teo süüdimatus seisundis või on tekkinud mõni muu [karistusseadustiku § 86 lõikes 1](#) nimetatud olukordadest. On võimalik, et kohtumääruse alusel ööpäevaringse erihoolekandeteenuse osutamise käigus paneb hoolealune toime kuriteo, mille eest kohus otsustab määrata inimesele sundravi.

Enne sundravi kohaldamist hindab kohus, kas inimene on ohtlik ja kas ta vajab psühhiaatrilist sundravi (kriminaalmenetluse seadustiku ([KrMS](#)) § 394). Inimese ohtlikkusest ei saa automaatselt tuletada sundravi kohaldamise vajadust.²⁰ Selleks et kindlaks teha ravivajadus, tuleb hinnata seda, kas inimese tervisehäiret on võimalik mõjutada meditsiiniliste vahenditega.²¹

Tahtest olenematut vältimatu psühhiaatrilise abina osutatavat ravi (edaspidi: tahtest olenematut ravi) saab samuti määrata ainult kohus (psühhiaatrilise abi seaduse ([PsAS](#)) § 11 lg 2). Kui psühhiaatrilise sundravi määramise otsustab kohus kriminaalkohtumenetluses ([KrMS 16. peatükk](#)), siis tahtest olenematu ravi määratakse tsiviilkohtumenetluses (tsiviilkohtumenetluse seadustiku ([TsMS](#)) 54. peatükk). Kui inimene on kohtumäärusega paigutatud tema nõusolekuta ööpäevaringset erihooldusteenust saama ja selle asemel osutub vajalikuks määrata talle tahtest olenematu ravi, siis seda saab samuti otsustada kohus TsMS 54. peatükis ettenähtud korras.

¹⁹ Riigikohus, 2020. [Psühhiaatrilise sundravi kohaldamise eeldused ja alused. Kohtupraktika analüüs](#), lk 3-4.

²⁰ Samas, lk 18.

²¹ RKKKm 31.03.2017, [3-1-1-105-16](#), p 25.

Niisiis ei ole üksusel pädevust ega õigust kirjeldatud meetmeid rakendada. Sobimatu ja eksitav on nende meetmetega ka ähvardada. Õiguskantsler palub need punktid kodukorrast välja võtta.²²

Suhtlusvõimaluste ja suitsetamise piiramine

Inimestega vestlustest selgus, et üksus on piiranud hoolealuste õigust kasutada telefoni või arvutit või seadnud üksuses viibiva inimese lähedasele külastamise piiranguid. Samuti öeldi, et üksus piiras kõigi hoolealuste suitsetamist pärast seda, kui üks neist põhjustas tahtlikult tulekahjualarmi käivitumise.

Õiguskantsler on ka varem rõhutanud, et kinnises asutuses viibival inimesel peab säilima kontakt välise eluga.²³ Telefon ja arvuti on olulised teabe hankimise ning suhtlusvahendid. CPT soovitusel kohaselt peab hoolealune saama iga päev kasutada oma mobiiltelefoni või asutuse telefoni, seda võib turvalisuse kaalutlustel piirata vaid erandjuhtudel. Piirangu võib seada arst või kohus individuaalsele riskihinnangule tuginedes.²⁴ Õiguskantsler palub tagada hoolealustele telefoni ja arvuti kasutamise võimalused, arvestades riske, mis võivad sellega kaasneda.

Külaliste registrist selgus, et E. R.-i vennale on külastamine rangelt keelatud ja seda keeldu on ka rakendatud. Kui külastamispiirang seati selleks, et vältida keelatud asjade hoolekandeesutusse toomist, siis on võimalik seda eesmärki saavutada ka muul moel. Näiteks on võimalik külastuskorraga kehtestada, et korra rikkumisel vaatavad külastaja ja üksuse töötaja koos läbi kohtumisele kaasavõetavad asjad, mida külaline plaanib hoolealusele üle anda. Sellise reegli eesmärk on, et hoolealusele ei toodaks [hoolekandeesutustes keelatud asju](#). Samuti on üksuse töötajal võimalik kohtumist eemalt jälgida.

Hoolekandeesutuses viibija külastamine on samuti üks viis välise eluga kontakti hoida. Kui inimesel on säilinud suhtlus oma lähedastega, siis tuleks hoolekandeesutusel seda suhtlust toetada. Külastusõigus ei saa sõltuda hinnangust külastaja sobivuse kohta.²⁵ Hoolekandeesutusel on õigus kehtestada külastuskord ja selles ette näha ka tagajärjed, juhul kui korrast kinni ei peeta.

Õiguskantsler palub leida viisi, kuidas hoolealune saaks oma lähedasega suhelda ka juhul, kui külastamisele on vaja seada piiranguid.

Vestlustest selgus, et üksuses on lubatud suitsetada selleks ettenähtud kohtades. Suitsetamine keelati ka neis ajutiselt pärast seda, kui üks elanik põhjustas tahtlikult tulekahjualarmi käivitumise. Hoolekandeesutuses on keelatud asjad, mis võivad kujutada ohtu hoolealuse või teiste inimeste elule ja tervisele ([SHS § 6 lg 1 p 4](#)). Kui suitsetamine on hoolekandeesutuses selleks ettenähtud kohas tavapäraselt lubatud, ei tohiks selle keelamist rakendada mõjutusvahendina tuleohutusreeglite vastu eksimise korral. Samuti pole sellisel juhul vaja mõjutusvahendit rakendada kõigi üksuse elanike suhtes.

Õiguskantsler palub sellistes olukordades inimestele kehtivad reeglid üle korrata ja anda selgitusi, mitte karistada. Hoolekandeesutuse ülesanne ei ole elanikke eksimuste eest karistada. Seetõttu peaks distsiplineeriva karistuse määramine olema erandlik ning hoolekandeesutus peab seda iga

²² AS HKT selgituste kohaselt on nüüdseks need punktid kodukorrast välja võetud (AS HKT 04.07.2025 e-kiri).

²³ Õiguskantsleri 22.–23.10.2020 kontrollkäik [SA Viljandi Haigla psühhiaatriakliiniku sundraviosakonda](#), lk 7.

²⁴ CPT Bulgaaria 2023. aasta visiidi [raport](#), p 47.

²⁵ Vt ka õiguskantsleri 11.05.2023 kontrollkäik [Marta Kodusse](#), lk 7.

kord hoolikalt kaaluma ja selgelt põhjendama. CPT on soovitanud hoolealustele karistuste määramisest loobuda.²⁶

Selleks et hoolealuste lähedased oleksid kursis asutuse kodukorra ja külastamise reeglitega, tuleb need teha neile kättesaadavaks. Õiguskantsler soovib külastamise reeglid avaldada ka AS HKT kodulehel.

Töövõimaluste pakkumine

2022. aastal pakkus üksus töötegevusena katusedetailide pakendamist. Eelmise kontrollkäigu ajal oli töös seisak.²⁷ Ka praegu pakub üksus töötegevusena katusedetailide pakendamist, kuid kontrollkäigu ajal ei olnud võimalik inimestele tööd anda, sest detailidele polnud tellimusi.

Üksuse selgituse kohaselt töötas 2024. aasta jooksul keskmiselt 38 protsenti hoolealustest ning 2025. aasta jaanuaris 30 protsenti hoolealustest. Tööseisakud vältavad keskmiselt üks-kaks nädalat ja mõnikord ka kuu. 2024. aastal ei olnud hoolekandetasutusel võimalik töötegevust pakkuda kogu aasta peale kokku kahe kuu vältel. Töö asemel pakutakse elanikele aktiveerivaid ja arendavaid tegevusi vastavalt hooajale, võimalustele ja üksuse päevakavale.²⁸

Hoolekandetasutusel on kohustus luua kohtumääruse alusel asutusse suunatud inimestele võimalused töötamiseks või töösarnaseks tegevuseks oma territooriumil ([SHS § 100 lg 2 p 5](#)). Õiguskantsler palub üksusel järjepidevalt tagada võimalused töötamiseks või töösarnaseks tegevuseks.²⁹

Toitlustamine

Mitu inimest kaebas, et pakutav toit ei ole alati hea maitsega, kirjeldati, et toidul on kopitanud maitse. Toidu koguse üle inimesed ei kurtnud.

CPT on soovitanud kindlaks määrata viisid, kuidas saaks kontrollida hoolealustele pakutava toidu kvaliteeti.³⁰

Õiguskantsler palub hoolitseda, et inimestele pakutav toit oleks alati värsked ja kvaliteetne.

Ootan Teilt tagasisidet hiljemalt 15. septembriks 2025.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Helen Ojamaa-Muru 6938414
Helen.Ojamaa-Muru@oiguskantsler.ee

²⁶ CPT 2015. aasta Saksmaa [visiit](#), p 126.

²⁷ Õiguskantsleri 17.02.2022 kontrollkäik AS-i Hoolekandeteenused [Tallinna Merimetsa üksusesse](#), lk 2.

²⁸ AS-i Hoolekandeteenused Merimetsa tee 3 üksuse tiimijuhi 25.02.2025 e-kiri.

²⁹ AS HKT selgituste järgi on alternatiivseid töötegevusi elanikele pakutud, kuid nad on asendustööst keeldunud. Asendustöökõs sobivaid tööandjaid otsitakse pidevalt (AS HKT 04.07.2025 e-kiri).

³⁰ CPT 2023. aasta Põhja-Makedoonia [visiit](#), p 138.